

บทความวิจัย

การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับ ความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของภาครัฐ*

POLITICAL MOVEMENTS OF THE STUDENT LEADERS ABOUT THE CONFIDENCE IN GOVERNMENT OPERATIONS

สิทธิพัฒน์ มารยาตร์

Sittipat Marayart

ภริดา ชัยรัตน์

Pirada Chairatana

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Kasetsart University, Thailand

E-mail: sittipat.mayart@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุและปัจจัยทางการเมืองการปฏิบัติงานของภาครัฐที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาและเพื่อศึกษารูปแบบและกลยุทธ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพของรัฐ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้จากนิสิตนักศึกษาที่เคยเข้าร่วมการเคลื่อนไหวทางการเมืองโดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 35 คน วิธีการวิจัยเป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวทางสังคมและการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อสร้างแนวคำถามเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาทุกคนสนใจและให้ความสำคัญกับการออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง โดยถือเป็นกิจกรรมที่ไม่ผิดกฎหมาย แต่การกระทำที่เกินกว่าเหตุอาจได้รับโทษทางกฎหมายได้ รูปแบบการเคลื่อนไหวทางการเมืองมีการใช้อินเตอร์เน็ตและสื่อสังคม ซึ่งเข้าถึงง่าย สะดวกและรวดเร็ว สาเหตุและปัจจัยที่ทำให้ประชาชนออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองจำนวนมากมีผลมาจากการถูกอำนาจรัฐลิดรอนสิทธิและเสรีภาพ ปัญหาค่าครองชีพสูงขึ้น การปฏิบัติงานของภาครัฐที่ไม่โปร่งใสไม่มีประสิทธิภาพและแก้ไข

* Received June 5, 2022; Revised June 25, 2022; Accepted July 22, 2022

ปัญหาที่ไม่ตรงจุด ก่อให้เกิดข้อสงสัยหลายด้านจนไม่มีความเชื่อมั่น โดยผลที่คาดหวังจากการเคลื่อนไหวทางการเมือง คือ ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการพัฒนาประเทศ หากภาครัฐได้นำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐใหม่มาปรับใช้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การเคลื่อนไหวทางการเมือง, ความเชื่อมั่น, การปฏิบัติงานของภาครัฐ

Abstract

This research article aims to study the causes and operational factors of the government sector affecting the political movements of the student leaders and to study the patterns and strategies of the student leaders' political movements. student affecting political changes economic and social development and the efficient performance of duties of the state using a qualitative research model The sample consisted of 35 students who had participated in political movements by choosing a specific method. The research method was the study and analysis of documentary data together with the literature review and concepts related to social movements. and political participation To create a line of data collection questions using in- depth interviews. The data was analyzed for the content of the data. The results showed that All student leaders voluntarily and gave importance to political movements. This is considered an illegal activity. But acts in excess may be subject to legal penalties. Political movements use the internet and social media. accessible convenient and fast The reasons and factors that caused many people to come out in political movements resulted from the deprivation of the state's powers, rights and liberties. high cost of living problem The operation of the government that is not transparent is ineffective and solves the problem that is not on the point. causing doubts in many areas until there is no confidence The expected outcome of the political movement is the need for social change and national development. If the government has adopted the new government management concept, it will improve its efficiency.

Keywords: political movement, confidence, government performance

บทนำ

เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2563 ได้เกิดเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมืองที่สำคัญ โดยสหภาพนักเรียนนิสิตและนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนท.) สถานที่ลานปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ลักษณะเป็น Flash mob โดยมีการกำหนดระยะเวลาเริ่มและสิ้นสุด การชุมนุมอย่างชัดเจน มีผู้เข้าร่วมชุมนุมประมาณ 1,000 คน ประเด็นหลักของการชุมนุมคือ การแสดงออกถึงการไม่เห็นด้วยกับการยุบพรรคอนาคตใหม่ ตามมติคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยได้เพียงหนึ่งวัน ซึ่งนิสิตนักศึกษาและผู้เข้าร่วมการชุมนุมเชื่อว่า เป็นการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรมและลิดรอนสิทธิและเสรีภาพ (ไทยพีบีเอสออนไลน์, 2563) หลังจากนั้นได้เกิดการชุมนุมในลักษณะเดียวกันขึ้นที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และขยายตัวไปยังมหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยขอนแก่น และอีกหลายมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ มีจำนวนผู้เข้าชุมนุมเพิ่มขึ้นนับพันคน กระแสการชุมนุมขยายไปสู่โรงเรียนมัธยมระดับชั้นนำของประเทศหลายแห่ง ประเด็นหลักของการชุมนุมได้ขยายตัวไปสู่การต่อต้านเผด็จการ การเรียกร้องให้มีประชาธิปไตย และการขับไล่รัฐบาลประยุทธ์

สาเหตุสำคัญที่ทำให้มีนิสิตนักศึกษาออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเกิดประเด็นปัญหาหลายอย่าง เช่น การปิดกั้นเสรีภาพทางการเมืองอย่างยาวนานของรัฐบาล ความล้มเหลวในการบริหารเศรษฐกิจของรัฐบาล ความไม่เป็นธรรมในการใช้อำนาจรัฐ และการใช้อำนาจรัฐแบบ “ไร้มาตรฐาน” การทำลายตัวแทนทางความคิดและความหวัง นำไปสู่ปฏิบัติการแสดงออกเพื่อตอบโต้กับอำนาจรัฐ

สำหรับประเทศไทยหากย้อนกลับไปในเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ทางการเมืองที่ผ่านมา นั้น กลุ่มนิสิตนักศึกษาถือเป็นกลุ่มชนหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการขับเคลื่อนทางการเมือง และระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยด้วยความเชื่อและแนวคิดที่ว่ากลุ่มนิสิตนักศึกษาจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561) แต่ด้วยปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มนิสิตนักศึกษาเอง สภาพสังคม และเศรษฐกิจในอดีตไม่เอื้ออำนวยให้กลุ่มนิสิตนักศึกษาเกิดความสนใจและการมีส่วนร่วมในการเมืองได้มากนัก การออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองยังคงจำกัดอยู่ในวงแคบเฉพาะนิสิตนักศึกษาที่ได้ศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลเท่านั้น กลุ่มนิสิตนักศึกษาในต่างจังหวัดมีข้อจำกัดเรื่องการเดินทางประกอบกับข้อผิดพลาดของครอบครัวที่ปลูกฝังให้มุ่งเน้นการเรียนเพื่อมีงานทำ จึงไม่ได้มีความสนใจในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเท่าที่ควร แต่ด้วยความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้นิสิตนักศึกษามีความรู้ความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคม (Social media) ได้อย่างคล่องแคล่วกว่าประชากรกลุ่มอื่น กลุ่มนิสิตนักศึกษาเริ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคม (ชไมพร กิติ, 2564) นิสิตนักศึกษาสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ติดตามสถานการณ์

และแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น มีความสะดวกเข้าถึงและใช้งานได้ง่าย อีกทั้งยังมีเสรีภาพในการพูดคุยแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเมือง ดังนั้นแกนนำกลุ่มนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยชั้นนำที่ออกมาเป็นแกนนำในการเคลื่อนไหวทางการเมืองจึงเริ่มใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคม (Social media) เกิดการรวมกลุ่มจัดตั้งเครือข่ายประสานงานระหว่างแกนนำนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ขยายวงกว้างในเวลาอันรวดเร็ว สร้างอิทธิพลนำเสนอข่าวสาร ข้อเท็จจริง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มุมมอง ทศนคติต่อนิสิตนักศึกษาและประชาชนในสังคม และมีการรวมกลุ่มออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างต่อเนื่องสามารถสร้างผลกระทบและแรงกดดันต่อการปฏิบัติงานของภาครัฐอย่างมาก

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญดังที่กล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา “การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของภาครัฐ” ถึงสาเหตุและปัจจัยทางการปฏิบัติงานของภาครัฐที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวทางการเมือง และรูปแบบและกลยุทธ์ในการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพในส่วนของภาครัฐว่าเป็นอย่างไร เพื่อนำไปเสนอผู้บริหารและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการและบริหารภาครัฐแนวใหม่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุ และปัจจัยทางการปฏิบัติงานของภาครัฐที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา
2. เพื่อศึกษารูปแบบและกลยุทธ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ของภาครัฐ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของภาครัฐ” มีขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี การศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา ข่าวสาร บทความ เอกสาร วารสารวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง (documentary research) กับการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และกำหนดแนวทางการศึกษารวมไปถึงการสร้างแนวคำถามในการ

สัมภาษณ์รูปแบบคำถามปลายเปิด เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลข้อเท็จจริงนำมาวิเคราะห์ สรุปและอภิปรายผลต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาที่อายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เคยเข้าร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมืองอยู่ในสถานการณ์การชุมนุม (Flash Mob) จริง หรือเคยเป็นแกนนำในการชุมนุมทางการเมืองในช่วงที่เกิดเหตุการณ์ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 จำนวน 35 คน เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2565 จนถึงวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - dept interview) ในกลุ่มตัวอย่างแกนนำนิสิต มีการพูดคุยสัมภาษณ์และถามรายละเอียดเพิ่มเติมถึงประเด็นที่ศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่ได้รับ การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นรายละเอียดข้อมูลเชิงลึก นำมาวิเคราะห์ในแนวทางที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ทฤษฎี แนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 1 สาเหตุ และปัจจัยทางการปฏิบัติงานของภาครัฐที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา

คำถามที่ 1. คุณเคยออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองหรือไม่อย่างไร

จากบทสัมภาษณ์พบว่า ทุกคนเคยผ่านประสบการณ์การออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง เป็นการสมัครใจที่จะเข้าร่วมการเคลื่อนไหวทางการเมืองโดยไม่มีใครบังคับ ทุกคนล้วนให้ความสำคัญกับการเมือง อยากจะเห็นการเปลี่ยนแปลงพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น ยกตัวอย่างความคิดเห็นมีรายละเอียดดังนี้

“เคยออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง มีความรู้สึกว่าการเมืองเป็นเรื่องของเราทุกคนและในปัจจุบันนี้นิสิตนักศึกษาจำนวนมากออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง และให้ความสำคัญกับการเมือง” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 2565)

คำถามที่ 2. คุณมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างเกี่ยวกับการออกมาเคลื่อนไหวทางสังคม และการเมืองของกลุ่มนิสิตนักศึกษาทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา หรือจุดบริเวณสำคัญที่นัดหมายรวมกลุ่ม

จากบทสัมภาษณ์พบว่า ในปัจจุบันเศรษฐกิจไทยค่อนข้างมีปัญหาและมีค่าครองชีพที่สูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ในปัจจุบัน ทำให้ต้องออกมามีส่วนร่วมเคลื่อนไหวทางการเมือง ซึ่งทุกคนเห็นตรงกันว่ามียุทธศาสตร์ที่จะออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองได้ รวมถึงคนรุ่นใหม่หันมาสนใจและติดตามข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเมือง การออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นเรื่องที่ไม่ผิด ในประเทศที่พัฒนาแล้วประชาชนทุกคนสามารถออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองได้ แต่ถ้ามีการกระทำที่เกินกว่าเหตุ อาจได้รับโทษทางกฎหมายได้ ยกตัวอย่างความคิดเห็นมีรายละเอียดดังนี้

“เป็นอิสระทางความคิด ที่ทุกคนสามารถออกมาแสดงความคิดเห็นได้ เป็นไปตามหลักประชาธิปไตย แต่หากแสดงความคิดเห็นนอกกรอบจนเกินไปอาจจะทำให้มีผลทางกฎหมายได้” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 29, 2565)

คำถามที่ 3. สาเหตุ และ ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้คุณเลือกที่จะออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง

จากบทสัมภาษณ์พบว่า สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้แก่นำนิสิตออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง คือ ความไม่โปร่งใสในการทำงานของภาครัฐ เกิดข้อสงสัยและขาดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของภาครัฐในหลายด้าน เช่น การได้มาซึ่งอำนาจของรัฐในปัจจุบัน การแก้ปัญหาของภาครัฐที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ตรงจุด ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมโดยมักจะแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุมากกว่าปัญหาที่ต้นเหตุอย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น พ่อค้าคนกลางควบคุมราคาผลผลิตของเกษตรกร กดราคาขายข้าวของชาวนาให้ต่ำกว่าทุนจนมีภาระหนี้สิน แต่เอื้อประโยชน์ให้กับนายทุนโดยไม่ได้แก้ไขปัญหให้เกษตรกรอย่างจริงจัง การจัดการวัคซีนและผลกระทบของแพรระบาดของโรคโควิด-19 ที่เกิดขึ้นเป็นวงกว้างอยู่ในหลายพื้นที่ ประชาชนจำนวนมากยังไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 อีกทั้งภาครัฐยังไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นในการรับวัคซีนป้องกันโรคให้กับประชาชนว่าปลอดภัยและป้องกันโรคได้ ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลไม่ได้รับความรู้และเข้าถึงการฉีดวัคซีน ข้อมูลและความรู้บางอย่างเข้าไม่ถึงพื้นที่ที่ห่างไกลทั้งที่ควรจะได้รับ จึงทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นให้แล้วเสร็จได้ รวมถึงปัญหาเศรษฐกิจที่ตกต่ำ คนจำนวนมากตกงาน ข้าวของมีราคาแพงขึ้น ความเหลื่อมล้ำในสังคม อีกทั้งคนที่มียุทธิพลไม่เกรงกลัวกฎหมาย นิสิตนักศึกษาจำนวนมากไม่เห็นด้วยกับการรัฐประหาร และการนำระบบทหารเข้ามายู่เกี่ยวกับการเมือง การรัฐประหารที่เกิดขึ้นจึงทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการ

ทำงานของภาครัฐ ล้วนเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่ยอมรับจนถึงปัจจุบัน ยกตัวอย่างความคิดเห็นมีรายละเอียดดังนี้

“สาเหตุเพราะอยากให้เกิดความเปลี่ยนแปลง อยากให้ประเทศมันดีขึ้น เช่นการเรียกร้องให้รัฐบาลลาออก เพราะไม่โปร่งใส ขาดความเชื่อของภาครัฐ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 20, 2565)

“การบริหารงานของรัฐบาลที่ไม่เป็นระบบ และแก้ปัญหาที่ปลายเหตุไม่ใช่ต้นเหตุ การแจกวัคซีนในช่วงโควิด ทำงานได้ช้ามาก ไม่มีรพ.เพียงพอต่อคนที่ติดโควิด ประชาชนต้องหาเตียงเองและวัคซีนที่นำมาให้ประชาชนเป็นวัคซีนที่ไม่มีคุณภาพ และถ้าอยากได้วัคซีนดีก็ต้องไปเสียเงินซื้อเองและมีราคาแพง ทั้งๆที่มันควรเป็นสวัสดิการการของรัฐที่ต้องทำให้ประชาชน” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 22, 2565)

คำถามที่ 4. อธิบายถึงลักษณะ รูปแบบการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน จากบทสัมภาษณ์ พบว่า ในปัจจุบันยังมีการเคลื่อนไหวทางการเมืองอยู่เรื่อย ๆ นิสิตนักศึกษาจำนวนมากยังคงให้ความสำคัญกับการเคลื่อนไหวทางการเมือง แต่ด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด - 19 ที่เกิดขึ้นรุนแรงในปัจจุบัน รวมทั้งข้อจำกัดในบางพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยในการรวมตัวเคลื่อนไหวทางการเมือง ทำให้การรวมตัวของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษามีจำนวนลดลง แต่ปรับเปลี่ยนมาเคลื่อนไหวแสดงออกทางการเมืองผ่านสื่อสังคม (Social media) กันเป็นจำนวนมาก มีการรับส่งข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดข้อมูลการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นปัจจุบัน เข้าถึงง่ายขึ้น ช่วยลดความเสี่ยงในการติดเชื้อโรคโควิด-19 แต่ข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับจากสื่อสังคม (Social media) ยากที่จะตรวจสอบที่มาและเนื้อความว่าเป็นจริงหรือเท็จ และบ่อยครั้งข่าวสารมีเนื้อความที่บิดเบือนจากความจริง อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดและหลงเชื่อได้ ยกตัวอย่างความคิดเห็นมีรายละเอียดดังนี้

“ปัจจุบันก็มีการออกมาเรียกร้องผ่านมีอบแต่ด้วยสถานการณ์โควิด-19 ทำให้มีการเคลื่อนไหวผ่านโซเชียลมีเดียมากขึ้น” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, 2565)

“มองว่าการแสดงความคิดเห็นผ่านโซเชียลที่สามารถทำได้ง่ายขึ้น และรับข่าวสารได้เร็ว รวมถึงการนัดชุมนุมที่สามารถทำได้ง่ายขึ้นเช่นกัน” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16, 2565)

คำถามที่ 5. คุณมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของภาครัฐในปัจจุบัน

จากบทสัมภาษณ์พบว่า การทำงานของภาครัฐในปัจจุบันค่อนข้างล่าช้า ไม่ทันสมัย ไม่มีระบบแบบแผนในการบริหาร ไม่มีการกระจายอำนาจ ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่โปร่งใส ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานในภาครัฐ ขาดเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำงานและไม่มีพัฒนาจากในอดีตนโยบายที่ออกมาเพื่อแก้ปัญหาไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่

ต้นเหตุได้ แต่มีแกนนำนิสิตและนักศึกษาบางส่วนให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของภาครัฐที่แตกต่างว่าการปฏิบัติงานของภาครัฐในปัจจุบันไม่ได้มีความล่าช้าเหมือนในอดีตแล้ว เพราะมีเทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำให้เกิดความรวดเร็วขึ้นและง่ายต่อการตรวจสอบ แต่ปัญหาอยู่ที่ตัวบุคลากรที่ทำงานในภาครัฐบางคนยังมีความคิดและการทำงานแบบเดิม ไม่ปรับเปลี่ยนตามเทคโนโลยีที่มีเข้ามา ทำให้ยังเกิดความล่าช้าอยู่บ้าง ยกตัวอย่างความคิดเห็นมีรายละเอียดดังนี้

“การทำงานล่าช้า จำเจ ใช้เวลาเยอะ รอนาน แก้ปัญหาไม่ตรงจุดโดยส่วนใหญ่ แก้ปัญหาที่ปลายเหตุ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 32, 2565)

ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 2 รูปแบบและกลยุทธ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพของรัฐ

คำถามที่ 1. เป้าหมายที่แท้จริง หรือข้อเรียกร้องของการออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองในปัจจุบัน คุณคิดว่ามีประเด็น หรือกลยุทธ์อย่างไรบ้างที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมและการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพของรัฐ

จากบทสัมภาษณ์พบว่า แกนนำนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นในประเด็นของเป้าหมายที่แท้จริงหรือข้อเรียกร้องของการออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองในปัจจุบัน คือ การเปลี่ยนตัวผู้นำประเทศ การเลือกตั้งผู้นำคนใหม่ให้ดีกว่าคนเดิม ต้องการผู้แทนที่มาจากประชาชนอย่างแท้จริงและมาจากการเลือกตั้งที่โปร่งใสตรวจสอบได้ การเปลี่ยนตัวพรรคร่วมของรัฐบาล สัดส่วนของระบบคะแนนเสียงในสภาของสมาชิกวุฒิสภา ต้องการปฏิรูปหน่วยงานราชการ รัฐบาลทำงานล่าช้า ความไม่โปร่งใสของภาครัฐ การไม่จัดหาอุปกรณ์สนับสนุน การศึกษาออนไลน์ การมีเส้นสายในการทำงาน การจัดการเกี่ยวกับโรคโควิดที่ไม่มีสวัสดิการ และการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือไม่มีมาตรการป้องกันโรคโควิด-19 ราคาของที่แพงขึ้น ไม่สอดคล้องเงินเดือนขั้นต่ำ ปัญหาการตกงานจนถึงการก่ออาชญากรรมและการฆ่าตัวตายจากการเฟื่องฟูของภาครัฐ สิทธิความเท่าเทียมของคนรายคนจนในประเทศ สวัสดิการของข้าราชการที่สูงกว่าประชาชนทั่วไป

กลยุทธ์ที่ใช้ในการออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา คือ การออกมาเดินประท้วง การให้ข้อมูลข่าวสารออกมาเรียกร้องเคลื่อนไหวทางการเมืองโดยใช้โซเชียลทำให้กลายเป็นเรื่องด่วนทันที เพราะเป็นสิ่งที่ประชาชนจับตามองและให้ความสนใจ การใช้พื้นที่สำหรับการออกมาเรียกร้องหรือการเคลื่อนไหวทางการเมือง ฝ่ายค้านสอบถามข้อเรียกร้องจากกลุ่มมือบ้นำเรื่องเข้าสู่สภา การเรียกร้องให้รัฐบาลรับฟังเสียงของกลุ่มคนที่ออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองและประชาชนได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น รัฐบาลควรแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดแก้ที่ต้นเหตุไม่ใช่ปลายเหตุ และทำงานให้เป็นระบบมากขึ้น แกนนำนิสิตนักศึกษาส่วนน้อย

มองไม่เห็นประเด็นหรือกลยุทธ์ใดใดเลย ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม การปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพของรัฐ เพราะภาครัฐไม่รับฟังประชาชน จึงเชื่อว่า จะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงอะไรเกิดขึ้นแน่นอน ยกตัวอย่างความคิดเห็นมีรายละเอียดดังนี้

“มองว่ามีกลยุทธ์ที่ใช้ไปเยอะมาก ไม่ว่าจะเป็นการออกมาเดินประท้วง แต่ภาครัฐไม่ตอบสนองเลยต่อสิ่งที่ประชาชนต้องการ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองค่อนข้างน้อย รัฐบาลต้องรับฟังประชาชนมากกว่านี้ ถึงจะพัฒนาสังคม เศรษฐกิจได้มากกว่านี้” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14, 2565)

คำถามที่ 2. คุณคิดว่ารูปแบบในการเคลื่อนไหวทางการเมืองในปัจจุบันมีแนวโน้มที่เป็นอย่างไร หรือได้รับการตอบรับจากภาครัฐอย่างไรบ้าง

จากบทสัมภาษณ์พบว่า การเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีแนวโน้มที่ดีขึ้นทั้งในรูปแบบการเคลื่อนไหวผ่านมือหรือการเคลื่อนไหวผ่านสื่อสังคม (Social media) คนรุ่นใหม่และนิสิตนักศึกษาจำนวนมากให้ความสำคัญกับการออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง แต่ในปัจจุบันยังคงมีการใช้ความรุนแรงของเจ้าหน้าที่ภาครัฐอยู่ในหลายพื้นที่ เช่น การใช้ความรุนแรงสลายการชุมนุมทางการเมือง มีคนบางกลุ่มที่เข้าร่วมการเคลื่อนไหวทางการเมืองด้วยความศรัทธา โดยไม่เข้าใจถึงจุดประสงค์ของการออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง ก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายจากกลุ่มคนเหล่านี้ ส่วนการตอบรับข้อเรียกร้องของการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้นของภาครัฐมีการนำไปปรับใช้และดำเนินการน้อยมาก เมื่อคิดโดยภาพรวมของการตอบรับจากภาครัฐ ยังถือว่ามีความนิ่งเฉยไม่มีการตอบรับและเปลี่ยนแปลงใดใดมากนัก จากการออกมาเรียกร้องของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาจำนวนมากทุกคนยังคงเฝ้ามองและจับตาดูการเปลี่ยนแปลงหลังการยื่นเรื่องให้กับภาครัฐได้รับไปปรับแก้ และที่สำคัญกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาทุกคนยังคงเฝ้าดูความโปร่งใสของการทำงานของภาครัฐที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน กลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาที่ออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองยังคงมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาเพื่อหวังว่าจะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ยกตัวอย่างความคิดเห็นมีรายละเอียดดังนี้

“การเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มที่ดีขึ้น คนรุ่นใหม่หันมาสนใจการเมืองและให้ความสำคัญกับการเมือง เพราะการเมือง คือ ชีวิต และการตอบรับจากภาครัฐค่อนข้างไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงเลยทุกอย่างยังคงเหมือนเดิม” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 29, 2565)

คำถามที่ 3. คุณคิดว่านโยบายการบริหารงานภาครัฐแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจะมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนการกำหนดนโยบายที่ตอบโจทย์ประชาชนโดยแท้จริง คุณคิดว่านโยบายนี้จะมีผลมากน้อยเพียงใดในการผลักดันให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง

จากบทสัมภาษณ์พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษามีความเห็นว่าการมีนโยบายการบริหารงานภาครัฐแบบมีส่วนร่วม เกิดขึ้นจริงจะมีผลมากในการผลักดันให้

ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อสังคม (Social media) บอกความต้องการให้ภาครัฐทราบ มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ และแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดมากขึ้น และนำไปปรับปรุงให้ตรงกับความต้องการของประชาชน จะทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของภาครัฐ แต่กลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาส่วนน้อยมีความเห็นว่า นโยบายการบริหารงานภาครัฐแบบมีส่วนร่วมมีผลน้อยในการผลักดันให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะประชาชนไม่รู้หลักการมีส่วนร่วม อย่งในประเทศไทยที่พัฒนาแล้วประชาชนไม่ต้องบอก แต่มีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้าง ยกตัวอย่างความคิดเห็นมีรายละเอียดดังนี้

“นโยบายนี้มีผลมาก เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จะส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจ สังคมในด้านอื่น ๆ ด้วย และประชาชนจะเกิดความเชื่อมั่น และแก้ไขปัญหาของประชาชนได้ตรงจุดมากขึ้น เพราะเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างประชาชนและภาครัฐ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 22, 2565)

คำถามที่ 4. คุณมีความรู้เกี่ยวกับแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐใหม่ (New Public Management หรือ NPM)หรือไม่ คิดว่าสอดคล้องกับการดำเนินงานการบริหารของรัฐบาลภาครัฐ และส่วนราชการไทยหรือไม่ อย่างไร

จากบทสัมภาษณ์พบว่า จำนวนนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ด้านแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐใหม่ (New Public Management หรือ NPM) แต่มีแกนนำนิสิตนักศึกษาเพียงบางส่วนที่มีความรู้เกี่ยวกับแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐใหม่ ได้ให้ความคิดเห็นว่าหากมีการนำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐใหม่มาปรับใช้กับการดำเนินงานของภาครัฐ จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของภาครัฐให้ดีขึ้น และอาจทำให้สามารถตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้ เกิดความโปร่งใสมากขึ้น อย่างไรก็ตามยังมีแกนนำนิสิตนักศึกษาบางส่วนที่มีความคิดเห็นแตกต่าง แม้ว่าภาครัฐจะพยายามนำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐใหม่มาปรับใช้กับการดำเนินงานของภาครัฐ เพื่อให้การดำเนินงานของภาครัฐมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้พัฒนาและทันสมัยขึ้น แต่การกระทำดังกล่าวยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอเนื่องจากในภาครัฐยังมีบุคลากรคนรุ่นเก่าซึ่งมีความคิดว่าการทำงานแบบเดิมที่อยู่แล้วไม่คิดจะเปลี่ยนแปลงหรือปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นกว่าเดิม ยกตัวอย่างความคิดเห็นมีรายละเอียดดังนี้

“คิดว่าสอดคล้อง หากมี NPM เข้ามาภาครัฐอาจจะมีผลกระทบในการทำงานมากขึ้น รวมทั้งต้องปรับตัวให้ตอบโจทย์ประชาชนที่มากขึ้น และอาจมีการตรวจสอบได้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสมากขึ้น” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18, 2565)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สาเหตุและปัจจัยทางการปฏิบัติงานของภาครัฐที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา พบว่า กลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาทุกคนมีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี (จาตุร อภิชาติบุตร, 2563) ที่กล่าวว่า ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเข้าไปมีส่วนร่วมในลักษณะการให้ความเห็นหรือให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานภาครัฐและการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจโดยตรง โดยเฉพาะในเรื่องนโยบาย (Participation) นิสิตนักศึกษาทุกคนให้ความสนใจและติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยถือเป็นกิจกรรมที่ไม่ผิดกฎหมาย เป็นเรื่องปกติที่ทุกคนสามารถออกมาได้แต่ต้องอยู่ในความพอดี ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น หากการกระทำใดที่เกินกว่าเหตุอาจได้รับโทษทางกฎหมายได้ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี (เจมส์ แอล. เครย์ตัน, 2551) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนถือว่าเป็นกระบวนการ ที่แสดงถึงความห่วงกังวล ความต้องการ และค่านิยมไว้ด้วยกันในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาล เป็นการสื่อสารสองทางและเป็นความสัมพันธ์ที่มีเป้าหมายทางการเมือง

สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้แกนนำนิสิตออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง เนื่องจากเกิดข้อสงสัยและขาดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของภาครัฐในหลายด้าน การได้มาซึ่งอำนาจของรัฐในปัจจุบัน การแก้ปัญหาการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของภาครัฐที่ไม่ตรงจุด พ่อค้าคนกลางควบคุมราคาผลผลิตของเกษตรกร กตราคาขายให้ต่ำกว่าทุนจนมีภาระหนี้สิน ผลกระทบของแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่เกิดขึ้นในหลายพื้นที่ ยังมีประชาชนจำนวนมากไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ความเชื่อมั่นในการรับวัคซีนป้องกันโรคให้กับประชาชนว่าปลอดภัยและป้องกันโรคได้ รวมถึงปัญหาเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ความเหลื่อมล้ำในสังคม คนที่มีอิทธิพลไม่เกรงกลัวกฎหมาย สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี (ชยุตม์ พันธุ์สุวรรณ และชยุตม์ พันธุ์สุวรรณ, 2562) ที่กล่าวว่า ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแนวใหม่ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของชนชั้นหรือผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่เป็นเรื่องของคนจำนวนมากจากหลายกลุ่มหลายชนชั้น ผู้เรียกร้องที่มีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวอาจไม่เรียกร้องผ่านกลไกของรัฐหรือกลไกทางการเมือง เนื่องจากการไม่เชื่อมั่นไม่ศรัทธาความจริงใจของรัฐ และความเป็นตัวแทนของพรรคการเมือง เป้าหมายของการเรียกร้องต้องการสร้างกติกาหรือกฎเกณฑ์ชุดใหม่ ไม่ใช่การช่วงชิงอำนาจของรัฐ ดังเช่นขบวนการเคลื่อนไหวที่เป็นมาในอดีต

เป้าหมายที่แท้จริงหรือข้อเรียกร้องของนิสิตนักศึกษา คือ การเปลี่ยนตัวผู้นำประเทศ การเลือกตั้งผู้นำคนใหม่ การปรับเปลี่ยนชี้แจงทางการเมืองของพรรคร่วมของรัฐบาล สัดส่วนของระบบคะแนนเสียงในสภาของสมาชิกวุฒิสภาที่มีจำนวนใกล้เคียงเมื่อเทียบกับสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎรที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาในสภา การปฏิรูปหน่วยงานราชการให้มีความไม่โปร่งใสและปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว การบริหารจัดการในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 เช่น มาตรการป้องกันโรคโควิด-19 การจัดหาวัคซีนและการได้รับวัคซีนป้องกันโรคของประชาชน การสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษาออนไลน์ การจัดหาสวัสดิการและการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจที่สูงขึ้นไม่สอดคล้องเงินเดือนขั้นต่ำ ส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมคนตกงาน ก่ออาชญากรรมและฆ่าตัวตายตามมาจากการเฟื่องฟูของภาครัฐ สิทธิความเท่าเทียมของคน รวยคนจนในประเทศ สวัสดิการของข้าราชการที่สูงกว่าประชาชนทั่วไป โดยมีกลยุทธ์ในการออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง คือ การชุมนุมเดินประท้วง การใช้สื่อโซเชียลในการให้ข้อมูล ข่าวสาร การไม่มีหรือไม่จัดให้มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการออกมาเรียกร้องหรือการเคลื่อนไหวทางการเมือง แม้ว่ารัฐบาลรับฟังเสียงเรียกร้องของกลุ่มคนที่ออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง และฝ่ายค้านจะเข้าสอบถามข้อเรียกร้องจากกลุ่มม็อบนำเรื่องเข้าสู่สภาแล้วก็ตาม รัฐบาลยังแก้ไขปัญหามาไม่ตรงจุด สอดคล้องกับแนวคิด (เจมส์ แอล. เครย์ตัน, 2551) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนว่าเป็นกระบวนการ ที่แสดงถึงความห่วงกังวล ความต้องการและค่านิยมต่างๆ ไว้ด้วยกันซึ่งอยู่ในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาล เป็นการสื่อสารสองทางและเป็นความสัมพันธ์ที่มีเป้าหมายทางการเมือง

2. รูปแบบและกลยุทธ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพของรัฐ พบว่า ลักษณะรูปแบบการเคลื่อนไหวทางการเมืองในปัจจุบันของ นิสิตนักศึกษา ยังมีการเคลื่อนไหวทางการเมืองอยู่ตลอดเวลา แต่ด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ที่เกิดขึ้น และการประกาศพระราชกำหนดฉุกเฉินในทุกพื้นที่ ทำให้การรวมตัวของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาปรับเปลี่ยนมาเคลื่อนไหวแสดงออกทางการเมืองผ่านสื่อสังคม (Social media) กันเป็นจำนวนมาก มีการรับส่งข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดข้อมูล การเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นปัจจุบัน เข้าถึงง่ายขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดทิลลี่ (Tilly, C., 1995) ที่กล่าวว่า รูปแบบการเรียกร้องที่สามารถเคลื่อนไหวทางสังคม และการเมืองได้โดยใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือสามารถใช้หลาย ๆ วิธีการร่วมกันได้ในการเรียกร้องทางสังคมและการเมือง ทั้งนี้ก็เพื่อเรียกร้องหรือปกป้องผลประโยชน์ส่วนรวมของกลุ่มคนหรือปัจเจกบุคคลที่ควรจะได้รับ รวมทั้งช่วยลดความเสี่ยงในการติดเชื้อโรคโควิด-19 แต่ข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับจากสื่อสังคม (Social media) ยากที่จะตรวจสอบที่มาและเนื้อความว่าเป็นจริงหรือเท็จ และบ่อยครั้งข่าวสารมีเนื้อความที่บิดเบือนจากความจริง อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดและหลงเชื่อได้ ในปัจจุบันการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้น จะพบเห็นการใช้ความรุนแรงสลายม็อบของเจ้าหน้าที่ภาครัฐอยู่ในหลายพื้นที่ เนื่องจากกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาบางกลุ่มมีความศรัทธาไม่เข้าใจถึงจุดประสงค์ของการออกมาเคลื่อนไหวทาง

เมือง ก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายในวงกว้างกลุ่มคนเหล่านี้ทำร้ายเจ้าหน้าที่ภาครัฐโดยการประทุษร้าย รวมถึงสร้างความแตกแยกให้กับคนที่เข้าร่วมกิจกรรมเคลื่อนไหวทางการเมือง สอดคล้องกับแนวคิด (ชยุตม์ พันธุ์สุวรรณ และชยุตม์ พันธุ์สุวรรณ, 2562) ที่กล่าวว่า วิธีการเคลื่อนไหวของขบวนการนักศึกษาเป็นการเคลื่อนไหวเชิงสัญลักษณ์แบบใหม่ซึ่งมีความซับซ้อนและแหลมคมมาก มีการคัดเลือกระเด็น และใส่ความคิดสร้างสรรค์ลงไปใน การเคลื่อนไหวเพื่อจุดประเด็นหรือจุดกระแสให้สังคมนำไปแสดงความคิดเห็นต่อ กลายเป็นการตีความเชิงสัญลักษณ์ต่อประเด็นดังกล่าว โดยมีสื่อสังคมออนไลน์เป็นตัวแรงในกระบวนการส่งต่อสาร (Share) และการแสดงความคิดเห็นโต้ตอบของผู้รับสาร (Comment)

นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้เรื่องแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐใหม่ (New Public Management หรือ NPM) แต่เชื่อว่าการนำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐใหม่มาปรับใช้กับการดำเนินงานของภาครัฐ จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของภาครัฐให้ดีขึ้น มีผลมากในการผลักดันให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อสังคม (Social media) บอกความต้องการให้ภาครัฐทราบ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้แก้ไขปัญหาได้ตรงจุดมากขึ้น และนำไปปรับปรุงให้ตรงกับความ ต้องการของประชาชน สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี (Gruening, 2001) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการภาครัฐใหม่หรือ NPM ไม่ได้จำกัดขอบเขตเฉพาะในเรื่องของการบริหารจัดการนิยม (Manage rialism) เท่านั้น แต่ครอบคลุมไปถึงเนื้อหาสาระในส่วนของประชาธิปไตยในแนวทางใหม่โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและสังคม และการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้มีการใช้คำว่า การบริหารจัดการภาครัฐใหม่ในความหมายที่กว้างขวางและครอบคลุมประเด็นต่างๆเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองมากขึ้น แม้ว่าการบริหารจัดการภาครัฐใหม่ ยังไม่มีประสิทธิภาพมากนักอาจเกิดจากในภาครัฐยังมีบุคลากรคนรุ่นเก่าซึ่งมีความคิดว่าการทำงานแบบเดิมคืออยู่แล้วไม่คิดจะเปลี่ยนแปลงหรือปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้น

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า 1) สาเหตุและปัจจัยทางการปฏิบัติงานของภาครัฐที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวทางการเมือง กลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาจำนวนมากขาดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของภาครัฐในหลายด้าน เกิดข้อสงสัยการได้มาซึ่งอำนาจของรัฐไม่เห็นด้วยกับการรัฐประหาร การแก้ปัญหาของภาครัฐค่อนข้างล่าช้าไม่ตรงจุด ใช้เวลานานขั้นตอนค่อนข้างมาก ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานในภาครัฐ ขาดทันสมัยไม่มีประสิทธิภาพ ควรมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการทำงานของภาครัฐ 2) ลักษณะรูปแบบการเคลื่อนไหวทางการเมืองของนิสิตนักศึกษายังคงมีการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองอยู่อย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ที่เกิดขึ้น และการประกาศพระราชกำหนดฉุกเฉิน

ในทุกพื้นที่ ทำให้กลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษาปรับเปลี่ยนมาเคลื่อนไหวแสดงออกทางการเมืองผ่านสื่อสังคม (Social media) กันเป็นจำนวนมาก การรับส่งข้อมูลข่าวสารการเคลื่อนไหวทางการเมืองเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เข้าถึงได้ง่าย นิสิตนักศึกษามีความสนใจและติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองมากขึ้น มีความคิดเห็นว่าการออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นเรื่องที่ไม่ผิด ทุกคนสามารถออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองได้ แต่ถ้ามีการกระทำที่เกินกว่าเหตุอาจได้รับโทษทางกฎหมายได้ ทั้งนี้ภาครัฐยังคงนิ่งเฉยไม่มีการตอบรับและไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดใดมากนักต่อข้อเรียกร้องทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา หากภาครัฐจะได้นำแนวความคิดการบริหารจัดการภาครัฐใหม่มาปรับใช้กับการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในทุกมิติ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผ่านช่องทางสื่อสังคม (Social media) รวมทั้งควรจัดให้มีพื้นที่สำหรับประชาชนได้แสดงออกทางการเมือง ลดปัญหาและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ดีในอนาคตของประเทศต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ข้อเสนอแนะที่ได้จากวิจัย คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภาครัฐมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเรียกร้องของประชาชนผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคม (Social media) ให้มากขึ้น เช่น ทวิตเตอร์ เฟซบุ๊ก เป็นต้น และประชาชนควรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้วยความรวดเร็วถูกต้องทันสมัย เช่น การได้รับวัคซีนป้องกันโรคของประชาชนที่มีความปลอดภัยและป้องกันโรคได้ เป็นต้น และควรจัดให้มีพื้นที่สำหรับการแสดงออกทางการเมือง เป็นพื้นที่ที่กว้างโปร่ง สามารถรวมกลุ่มได้จำนวนมาก 2) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการทำงานของภาครัฐควรมีการนำแนวความคิดการบริหารจัดการภาครัฐใหม่มาปรับใช้อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน รวมถึงการรับฟังข้อเรียกร้องข้อเสนอแนะของประชาชนที่ออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างภาครัฐและประชาชน 3) ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ด้วยข้อจำกัดในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ จึงควรขยายขอบเขตกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มแกนนำการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่มีการรวมตัวตามพื้นที่ชุมนุมทั้งหมด ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติ ขยายขอบเขตกลุ่มตัวอย่างให้มากยิ่งขึ้น ควรได้มีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเปรียบเทียบการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้นทั้งในอดีตกับปัจจุบัน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้นว่ามีความแตกต่างระหว่างอดีตและปัจจุบันอย่างไรบ้าง เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จาคูร อภิชาติบุตร. (2563). หลักประชาธิปไตย: การมีส่วนร่วมของประชาชน. เรียกใช้เมื่อ 26 มีนาคม 2563 จาก http://www.constitutionalcourt.or.th/occ_web/ewt_dl_link.php?nid=10426
- เจมส์ แอล. เครย์ตัน. (2551). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน การตัดสินใจที่ดีกว่าโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม. ขอนแก่น: โรงพิมพ์ ศิริภรณ์ ออฟเซ็ท.
- ชไมพร กิติ. (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยตามหลักธรรมาภิบาล. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร, 4(1), 48-58.
- ชยุดม พันธุ์สุวรรณ และชยุดม พันธุ์สุวรรณ. (2562). วิเคราะห์ขบวนการนักศึกษาไทยในช่วงความขัดแย้งทางการเมือง พ.ศ. 2549-2557. วารสารพัฒนาสังคม, 21(2), 216-234.
- ไทยพีบีเอสออนไลน์. (2563). สนท.จัดแพลตฟอร์ม หลังยุบพรรคอนาคตใหม่. เรียกใช้เมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://news.thaipbs.or.th/content/289189>
- ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14. (3 เมษายน 2565). รูปแบบและกลยุทธ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพของรัฐ. (สิทธิพัฒนา มรยาตร์, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16. (8 เมษายน 2565). สาเหตุ และปัจจัยทางการปฏิบัติงานของภาครัฐที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา. (สิทธิพัฒนา มรยาตร์, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18. (8 เมษายน 2565). รูปแบบและกลยุทธ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพของรัฐ. (สิทธิพัฒนา มรยาตร์, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2. (2 เมษายน 2565). สาเหตุ และปัจจัยทางการปฏิบัติงานของภาครัฐที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา. (สิทธิพัฒนา มรยาตร์, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 20. (2 เมษายน 2565). สาเหตุ และปัจจัยทางการปฏิบัติงานของภาครัฐที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา. (สิทธิพัฒนา มรยาตร์, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 22. (9 เมษายน 2565). สาเหตุ และปัจจัยทางการปฏิบัติงานของภาครัฐที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา. (สิทธิพัฒนา มรยาตร์, ผู้สัมภาษณ์)

- ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 29. (10 เมษายน 2565). สาเหตุ และปัจจัยทางการปฏิบัติงานของภาครัฐที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา. (สิทธิพัฒน์ มารยาตร์, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 32. (23 เมษายน 2565). สาเหตุ และปัจจัยทางการปฏิบัติงานของภาครัฐที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา. (สิทธิพัฒน์ มารยาตร์, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7. (2 เมษายน 2565). สาเหตุ และปัจจัยทางการปฏิบัติงานของภาครัฐที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแกนนำนิสิตนักศึกษา. (สิทธิพัฒน์ มารยาตร์, ผู้สัมภาษณ์)
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตย. (พิมพ์ครั้งที่1). กรุงเทพมหานคร: สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- Gruening. (2001). New Public Management (NPM). Retrieved March 22, 2022, from http://www.dsdw2016.dsdw.go.th/doc_pr/ndc_25602561/PDF/m8384/5.2%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%202.pdf
- Tilly, C. (1995). Popular Contention in Great Britain, 1758-1834. Oxford: Oxford University Press.